

T.Y.B.COM
Business Management Group
Financial Management
(Paper – IV) (April - 2017)

Q.P. Code :04045

: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Question.No.1 is compulsory.
 2. Solve any four questions from questions number 2 to 8.
 3. All questions carry 20 marks each.
 4. All working notes should from part of answer.

Q.1

The following is the Balance sheet of Rama Ltd. as at 31st December,

(20)

Liabilities	2010 (Rs.)	2011 (Rs.)	Assets	2010 (Rs.)	2011 (Rs.)
Share Capital	3,00,000	3,50,000	Fixed Assets	2,00,000	5,00,000
			Less: Dep.	<u>60,000</u>	<u>80,000</u>
				1,40,000	4,20,000
General Reserve	50,000	75,000	Investments (cost)	2,00,000	1,00,000
Capital Reserve	Nil	20,000	Stock	1,00,000	1,20,000
Profit and Loss Account	50,000	1,20,000	Bills receivable	1,00,000	1,02,000
Sundry Creditors	1,75,000	1,80,000	Sundry Debtors	2,00,000	2,50,000
Proposed Dividend	20,000	30,000	Prepaid Expenses	20,000	10,000
Provision for Taxation	25,000	35,000	Preliminary Expenses	10,000	8,000
Debentures	1,50,000	2,00,000			
	7,70,000	10,10,000		7,70,000	10,10,000

Additional Information:

1. Fixed assets having original cost of Rs. 90,000 (written down value Rs. 64,000) where sold during the year for Rs. 54,000.
2. Part of the investment were sold for Rs. 1,60,000 during the year and profit on sale was transferred to capital reserve.

You are required to prepare:

- a. A statement of changes in working capital.
- b. A statement of sources and application of funds for the year 2011.
- c. A statement of fund from operations.

Q.2 Sharmin Ltd. furnishes you with the following Financial Statement. (20)

Balance Sheet as at 31st March, 2011

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
<u>Share Capital:</u>		Fixed Assets (Net)	6,00,000
Equity	3,00,000		
6% Preference capital	2,50,000		
General Reserve	78,000	Stock	40,500
Capital Reserve	27,500	Investments:	
		Marketable	55,000
		Non-marketable	1,14,000
Profit and Loss Account	14,750	Advances	700
8% Debentures	1,75,000	Debtors	1,05,000
Creditors	47,000	Bank	52,300
Bills Payable	80,000	Underwriting commission	11,000
Outstanding expenses	6,250		
	9,78,500		9,78,500

You are required to Convert the above into common-size statements in Vertical Form.

Q.3 L&T Co. provides you data pertaining to Machine Q and Machine R. Calculate : Average rate of return, Pay-back period and net present value using a discount rate of 8% from the following information: (20)

Particulars	Machine Q	Machine R	
Cost	10,00,000	12,00,000	
Life	5 year	5 years	
Tax rate	35%	35%	
Profits after depreciation but before Tax			
Year	PV factor	Machine Q (Rs.)	Machine R (Rs.)
1	0.926	1,20,000	1,50,000
2	0.857	90,000	1,20,000
3	0.794	1,10,000	1,30,000
4	0.735	80,000	1,10,000
5	0.681	80,000	1,00,000

Q.4 A company manufactured and sold 1200 mobile phones in the year 2010. The production cost per unit was as under: (20)

Particular	Rs.
Material	5,000
Labour	1,800
Overheads	1,200
Total cost	8,000
Profit	2,000
Selling Price	10,000

For the year 2011, it is estimated that:

The output and sales will be 1800 mobile phones.

1. Price of materials will rise by 20%

2. Wages rate will rise by 25%
3. Overheads will increase by 50%
4. Selling Price per unit will be Rs. 12,000

It is also estimated that:

- a) Raw materials remain in stock for half month before issue to production.
- b) Finished goods will remain In go down for one month before sale.
- c) All sales will be on credit. 60% of sales credit period - 3 months and 40% of sales credit period 1 month.
- d) 60% of raw materials requirements will be imported from the suppliers by making 3 month advance payments.
- e) Wages and overheads are paid one month in arrears.
- f) Materials will be in process on an average for half month.
- g) Cash in hand and with bank should always be Rs. 50,000.

You are required to forecast working capital requirements of the company.

- Q.5 Payal Ltd. has the following data for the coming year: (20)
Sales (20,000 units) @Rs. 10 each
Variable cost is Rs. 80,000
Fixed cost is Rs. 1,00,000.
Find out P/V ratio, Break Even Point in Rupees and units, and margin of safety.
Evaluate the effect of the following on the above:
a) 15% decrease in physical sales volume.
b) 10% decrease in fixed cost.
- Q.6 Answer the following in Brief: (any 4) (20)
a. Classification of overheads in Cost Accounting.
b. Qualities of a good finance manager.
c. Balance sheet ratios.
d. Motives for holding cash.
e. Importance of Financial Statements.
f. Working Capital Cycle.
- Q.7 A. Draw the Proforma of Cost Sheet. (10)
B. Explain the functions of a Finance Manager. (10)
- Q.8 Rishita Ltd provide you with the following information, you are required to Convert it into the vertical (20) statement and calculate the given ratios:
a) Gross Profit Ratio
b) Net Profit Ratio
c) Operating Ratio
d) Selling Expenses Ratio

Profit and Loss Account for the year ended 31st March, 2014

Particulars	Rs	Particulars	Rs
To Opening Stock	60,000	By Sales	6,00,000
To Purchase	3,60,000	By Closing Stock	70,000
To Administrative Exps.	50,000		
To Selling Expenses	60,000		
To Carriage Inward	5,000		
To Carriage Onward	15,000		
To Financing Expenses	10,000		
To Depreciation	30,000		
To Provision for Tax.	20,000		
To Proposed Dividend	10,000		
To Balance c/f	50,000		
	6,70,000		6,70,000

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना:

१. प्रश्न क्र. १ अनिवार्य आहे.
२. प्रश्न क्र. २ ते ८ मधील कोणतेही चार प्रश्न सोडवावेत.
३. सर्व प्रश्न प्रत्येकी २० गुणांसाठी असतील.
४. सर्व कच्चे काम हे उत्तराचा भाग असेल.
५. इंग्रजीमधील प्रश्न प्रमाण मानवेत.

प्र.१

खाली राम लिमिटेडचे ३१ डिसेम्बरचे ताळेबंद आहेत.

(२०)

देयता	२०१० (रु.)	२०११ (रु.)	मालमत्ता	२०१० (रु.)	२०११ (रु.)
भाग भांडवल	३,००,०००	३,५०,०००	स्थिर मालमत्ता वजा: घसारा	२,००,००० <u>६०,०००</u> १,४०,०००	५,००,००० <u>८०,०००</u> ४,२०,०००
साधारण निधी	५०,०००	७५,०००	गुंतवणूक (मुळ किंमत)	२,००,०००	१,००,०००
भांडवल निधी	-----	२०,०००	मालसाठा	१,००,०००	१,२०,०००
नफा तोटा खाते	५०,०००	१,२०,०००	येणे हुंड्या	१,००,०००	१,०२,०००
धनको	१,७५,०००	१,८०,०००	ऋणको	२,००,०००	२,५०,०००
प्रस्तावित लाभांश	२०,०००	३०,०००	आगाऊ खर्च	२०,०००	१०,०००
करासाठी तरतूद	२५,०००	३५,०००	प्राथमिक खर्च	१०,०००	८,०००
कर्जरोखे	१,५०,०००	२,००,०००			
	७,७०,०००	१०,१०,०००		७,७०,०००	१०,१०,०००

इतर माहिती :

१. मुळ किंमत रु. ९०,००० (घसारा वजा जाता किंमत रु. ६४,०००) असलेली स्थिर मालमत्ता या वर्षामध्ये रु. ५४,००० इतक्या किमतीला विकली.
२. गुंतवणुकीचा भाग या वर्षामध्ये रु. १,६०,००० रुपयांना विकला आणि विक्रीतील नफा भांडवली निधीला वर्ग केले.

तुम्हाला खालील बाब काढावयाच्या आहेत.

- अ) खेळत्या भांडवलाचे फरक पत्रक
- ब) २०११ चे निधी पत्रक
- क) व्यवसाय निधी पत्रक

प्र.२ शर्मीन लिमिटेडने तुम्हाला खालील वित्तीय पत्रक दिले आहे. (२०)

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
भागभांडवल		स्थिर मालमत्ता (निव्वळ)	६,००,०००
साधारण भाग	३,००,०००		
६% आग्रहक्काचे भाग	२,५०,०००		
साधारण निधी	७८,०००	मालसाठ	४०,५००
भांडवल निधी	२७,५००	गुंतवणूक	
		विक्रीयोग्य	५५,०००
		विक्रीअयोग्य	१,१४,०००
नफा तोटा खाते	१४,७५०	आगाऊ रक्कम	७००
८% कर्जरोखे	१,७५,०००	ऋणको	१,०५,०००
धनको	४७,०००	बँक	५२,३००
देणे हुंड्या	८०,०००	भागविक्री दलाली	११,०००
देणे खर्च	६,२५०		
	९,७८,५००		९,७८,५००

तुम्ही वरील ताळेबंदाचे उभ्याप्रारुपातील सामान्य आकारातील वित्तीय पत्रकात रुपांतर करा.

प्र.३ एल आणि टी कंपनीने तुम्हाला मशीन क्यू आणि मशीन आर संबंधीची माहिती दिली आहे. सध मूल्य (२०) घटक ८% घेऊन काढा: सरासरी परतफेड दर, परत फेड कालावधी, निव्वळ सध मूल्य.

तपशील	मशीन क्यू	मशीन आर	
किमत	१०,००,०००	१२,००,०००	
आयुष्य	५ वर्ष	५ वर्ष	
कर दर	३५%	३५%	
घसारा आकारल्यानंतर परंतू कर आकारणी पूर्वीचा नफा			
वर्ष	सध मूल्य घटक	मशीन क्यू (रु.)	मशीन आर (रु.)
१	०.९२६	१,२०,०००	१,५०,०००
२	०.८५७	९०,०००	१,२०,०००
३	०.७९४	१,१०,०००	१,३०,०००
४	०.७३५	८०,०००	१,१०,०००
५	०.६८१	८०,०००	१,००,०००

प्र.४ एका कंपनीने २०१० मध्ये १२०० मोबाईलचे उत्पादन व विक्री केली. प्रती नग उत्पादन खर्च खालील (२०) प्रमाणे होता:

तपशील	रु.
कच्चा माल	५,०००
मजुरी	१,८००
उपरी परिव्यय	१,२००
एकूण खर्च	८,०००
नफा	२,०००
विक्री किंमत	१०,०००

२०११ साठी खालील अंदाज होते:

१८०० मोबाईलचे उत्पादन व विक्री होईल.

१. कच्च्या मालाची किंमत २०% नी वाढेल.
२. मजुरीचे दर २५% नी वाढतील.
३. उपरीपरिव्यय ५०% नी वाढेल.
४. प्रती नग विक्री किंमत रु. १२,००० असेल.

आणखी असेही अंदाज होते कि:

१. कच्चा माल उत्पादनासाठी जाण्यापूर्वी अर्धा महिना साठ्यात राहिल.
२. पक्का माल विक्रीपूर्वी एक महिना गोडाऊनमध्ये राहिल.
३. सर्व विक्री उधारीवर होईल. ६०% विक्रीसाठी ३ महिन्यांचा उधारी कालावधी असेल आणि ४०% विक्रीसाठी १ महिन्यांचा उधारी कालावधी असेल.
४. कच्च्यामालाच्या ६०% माल तीन महिन्यांचे आगाऊ बिल देऊन पुरवठादारांकडून घेतला जाईल.
५. मजुरी आणि उपरीपरिव्यय १ महिन्याच्या उधारीने दिले जातील.
६. कच्चा माल साधारणपणे अर्धा महिना प्रक्रियेत असेल.
७. रोकड आणि बँकेतील शिल्लक नेहमी रु. ५०,००० असेल.

तुम्हाला कंपनीच्या खेळत्या भांडवलाचे अंदाजपत्रक तयार करावयाचे आहे.

प्र.५ येणाऱ्या वर्षासाठी पायाल लिमिटेड कडे खालील महिती उपलब्ध आहे. (२०)

विक्री (२०,००० नग) प्रतीनग रु. १०

बदलता खर्च रु. ८०,००० आहे.

स्थिर खर्च रु. १,००,००० आहे.

नफा आकारमान गुणोत्तर, समाविच्छेदन बिंदू नगात आणि रुपयात आणि सुरक्षितता सीमा काढा. आणि खालील बाबींचा त्यावर होणारा परिणाम तपासा:

अ) विक्री प्रमाण १५% नी घटले.

ब) स्थिर खर्च १०% घटला.

- प्र.६ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या.(कोणतेही चार) (२०)
- अ) परिव्यय लेखाकार्यातील उपरी परीव्ययाचे विभाजन
 ब) उत्कृष्टवित्त व्यवस्थापकाचे गुणधर्म
 क) ताळेबंद अनुपात
 ड) रोकड जवळ ठेवण्याच्या प्रेरणा
 इ) वित्तीय पत्रकाचे महत्त्व
 फ) खेळते भांडवल चक्र
- प्र.७ अ) परिव्यय पत्रकाचा आराखडा काढा. (१०)
 ब) वित्त व्यवस्थापकाची कार्ये स्पष्ट करा, (१०)
- प्र.८ रिशिता लिमिटेडने तुम्हाला खालील माहिती दिलेली आहे. तुम्हाला ती उभ्या प्रारूपातील पत्रकामध्ये (२०)
 बदलायची आहे आणि दिलेले अनुपात काढायचे आहेत.
- अ. ढोबळ नफा अनुपात
 ब. निव्वळ नफा अनुपात
 क. कार्यवाहीन अनुपात
 ड. विक्रीखर्च अनुपात

नफातोटा खाते ३१ मार्च २०१४

तपशील	रु.	तपशील	रु.
आरंभीचा मालसाठा	६०,०००	विक्री	६,००,०००
खरेदी	३,६०,०००	अखेरची शिल्लक	७०,०००
प्रशासन खर्च	५०,०००		
विक्री खर्च	६०,०००		
आवक वाहन खर्च	५,०००		
जावक वाहन खर्च	१५,०००		
वित्तीय खर्च	१०,०००		
घसारा	३०,०००		
करासाठी तरतूद	२०,०००		
प्रस्तावित लाभांश	१०,०००		
शिल्लक	५०,०००		
	६,७०,०००		६,७०,०००